

Scan online to view this article

Recombinant Production of metalloproteinase domain of Ecarin as the main activator of prothrombin

Nasrin Mohammadi¹, Mojgan Bandehpour^{2,3},
Fattah Sotoodehnejadnematalahi¹, Bahram Kazemi^{2,3*}

1. Department of Biology, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

2. Cellular and Molecular Biology Research Center, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

3. Department of Biotechnology, School of Medicine, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Abstract

Aim and Background: Today, many patients with coagulation disorders due to defective or non-functioning coagulation factors and the use of various blood thinners need to check their prothrombin total and quantify determination of direct thrombin inhibitors. Despite the study of the ecarin from *Echis carinatus* venom as a direct activator of prothrombin, there have been not investigations into the active site of this enzyme.

Material and methods: Ecarin metalloproteinase domain (639 bp) was synthesized into the pcDNA3.1. Recombinant plasmid was transfected into HEK293 cell line. Protein expression was evaluated using SDS-PAGE and its function in reaction with prothrombin and using a prothrombin time test was measured.

Results: The results showed that the metalloproteinase domain of ecarin produced in the HEK293, like whole ecarin, was able to activate prothrombin to thrombin; but its activity was slow than one produced in the prokaryotic system.

Conclusion: In this study, the recombinant ecarin metalloproteinase produced in HEK293 cells, like whole ecarin, was able to activate prothrombin to thrombin and was introduced for the first time as a suitable alternative to both natural and recombinant ecarin in methods based on prothrombin to thrombin conversion.

Key words: Ecarin, Metalloproteinase domain, Active site, HEK293 cells, Iau Science .

Corresponding author:

Cellular and Molecular Biology Research Center, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

Email: bahram_14@yahoo.com

برای مشاهده این مقاله به صورت
آنلاین اسکن کنید

تولید نو ترکیب دمین متالوپروتئیناز ایکارین به عنوان

فعال کننده اصلی پروترومبین در سلول HEK293

نسرین محمدی^۱، مژگان بنده پور^۲، فتاح ستوده نژاد نعمت الهی^۱، بهرام کاظمی^{۳*}

۱. گروه زیست شناسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

۲. مرکز تحقیقات بیولوژی سلولی و مولکولی، دانشکده علوم پزشکی دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

۳. گروه بیوتکنولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

چکیده

سابقه و هدف: امروزه بیماران زیادی به دلیل نقص یا عدم عملکرد فاکتورهای انعقادی و استفاده از انواع داروهای رقیق کننده خون درگیر اختلال های انعقادی بوده و نیازمند بررسی کل پروترومبین و تعیین مقدار بازدارنده های مستقیم ترومبین هستند. با وجود مطالعه روی ایکارین سم مار جعفری، به عنوان یک فعال کننده مستقیم پروترومبین، هنوز در مورد مکان فعال این آنزیم تحقیق و بررسی انجام نشده است.

مواد و روش ها: دمین متالوپروتئیناز ایکارین با طول ۶۳۹ جفت باز در وکتور pcDNA3.1 سنتز گردید و پلاسمید یوکاریوتی نو ترکیب به رده سلولی HEK293 انتقال یافت. با استفاده از روش SDS-PAGE بیان پروتئین مورد ارزیابی قرار گرفت و عملکرد آن در واکنش با پروترومبین و با استفاده از تست زمان پروترومبین سنجیده شد.

یافته ها: نتایج نشان داد که دمین متالوپروتئیناز ایکارین تولید شده در سیستم بیانی HEK293، مانند ایکارین کامل، قادر به تولید ترومبین از پروترومبین است. اما در مقایسه با پروتئین مشابه تولید شده در سیستم پروکاریوتی، شروع فعالیت آن آهسته بود.

نتیجه گیری: در این بررسی دمین متالوپروتئینازی ایکارین که به صورت نو ترکیب در سلول های HEK293 تولید گردید، همانند ایکارین کامل قادر به فعال کردن پروترومبین به ترومبین بود و برای اولین بار به عنوان یک جایگزین مناسب برای هر دو نوع ایکارین طبیعی و نو ترکیب در روش های مبتنی بر تبدیل پروترومبین به ترومبین معرفی شد.

واژگان کلیدی: ایکارین، دمین متالوپروتئیناز، مکان فعال، سلول های HEK293، Iau Science.

مقدمه

بیولوژیکی مانند پروتئین ها را تجزیه کرده و باعث انعقاد خون می شوند (۱).

ایکارین پروتئینازی است که از سم مار جعفری^۱ مشتق شده است. به طور اختصاصی پروترومبین^۲ را به ترومبین فعال کرده و باعث لخته شدن خون می گردد (۲). در حالت نرمال فرم کربوکسیله پروترومبین در بدن انسان به ترومبین تبدیل می شود. اما ایکارین نه تنها قادر به شناسایی و فعال سازی پروترومبین کربوکسیله شده و دکربوکسیله (فرم غیرطبیعی پروترومبین پس از مهار عملکرد ویتامین K

سم مارها مجموعه ای از پروتئین ها و پپتیدهای فعال دارویی هستند که به عنوان ابزار دفاعی برای به دام انداختن و از بین بردن هدف، مورد استفاده قرار می گیرند. برخی از این سموم دارای فعالیت آنزیمی هستند و مولکول های

نویسنده مسئول:

مرکز تحقیقات بیولوژی سلولی و مولکولی، دانشکده علوم پزشکی دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران
پست الکترونیکی: bahram_14@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۱/۲۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۳/۳۰

¹ *Echis carinatus*

² Prothrombin

کننده یون های روی (Zn^{2+}) است و به عنوان مکان فعال آنزیم شناخته شده است. برخی از پروتئین ها توسط مکان فعال این آنزیم شناسایی و برش داده می شوند. در حقیقت، این محل کاتالیزوری و فعال آنزیم است که پروتئین ها و پپتیدها را پس از توالی اسیدهای آمینه Asp-Gly-Arg یا Glu-Gly-Arg برش داده و با شکستن پیوند بین Arg320-Ile321 به دو زنجیره A و B توالی های طولانی تری مانند پروترومبین را می شکافد و آن را به مزوترمبین و سپس به ترومبین تبدیل می کند (۱۰، ۱۱). ایکارین یک پروتئین یوکاریوتی است و باید توسط سیستم بیانی یوکاریوتی سنتز شود. با این حال، هدف از مطالعه ما تولید دمین متالوپروتئیناز ایکارین در سیستم های بیانی یوکاریوتی و مقایسه آن با پروتئین مشابه تولید شده در سیستم پروکاریوتی از نظر کارایی و مقرون به صرفه بودن تولید ترومبین بود.

مواد و روش ها

تولید دمین متالوپروتئیناز ایکارین در سلول های HEK293^{۱۲}

کدون های توالی ایکارین متالوپروتئیناز^{۱۲} (*Ecarin-met*) با طول ۶۳۹ جفت باز برای بیان در سلول های پستانداران بهینه سازی شده و در MCS^{۱۴} وکتور 3.1 pCDNA توسط شرکت GenScript سنتز شد. پلاسمید نو ترکیب سنتز شده داخل سلول های TOP10 تکثیر شد سپس توسط دستگاه اپندورف مولتی پوراتور^{۱۵} با ولتاژ ۲۲۰ ولت در دمای ۴°C به مدت ۵۰۰ میکروثانیه به رده سلولی HEK293 ترانسفکت گردید. به طوری که قبل از الکتروپوریشن^{۱۶} حدود ۱ میلیون سلول HEK293 با استفاده از لام نئوبار شمارش گردید. بعد از الکتروپوریشن سلول ها در محیط کشت RPMI^{۱۷} حاوی ۱۰٪ سرم FBS^{۱۸} و ۱۰۰ $\mu\text{g/ml}$ آنتی بیوتیک نئومایسین به مدت ۴۰ ساعت در انکوباتور با شرایط دمایی ۳۷°C، رطوبت ۹۵٪ و ۵٪ CO_2 رشد داده شدند به طوری که بررسی

تولید می شود) است، بلکه مقادیر پایین پروترومبین را به مزوترومبین^۳ تبدیل می کند. این خاصیت منحصر به فرد ایکارین باعث شده است که به طور اختصاصی برای تعیین سطح پروترومبین دکربوکسیله پلاسما در افراد مبتلا به بیماری کبد، انعقاد پروترومبین مادرزادی^۴، بیماران سرطانی مورد استفاده قرار گیرد (۳-۶). در سال ۲۰۱۰ ایالات متحده داروی دابیگاتران^۵ را به عنوان یک مهارکننده مستقیم خوراکی ترومبین و جایگزین وارفارین^۶، برای پیشگیری از سکتة مغزی، درمان ترومبوز ورید عمقی^۷ (DVT) و آمبولی ریوی^۸ (PE) معرفی نمود که پس از آن نیاز واقعی به آزمایش مبتنی بر ایکارین در این بیماران بوجود آمد (۷).

ترومبین یکی از مهم ترین فاکتورهای انعقاد خون است. امروزه، در بیوتکنولوژی صنعتی، از ترومبین برای تولید منعقدکننده و پانسمان زخم استفاده می شود. تاکنون، از ترومبین فعال (آلفا-ترومبین^۹) مشتق شده از خون گاو برای این منظور استفاده شده است. اما به دلیل خطر انتقال بیماری های احتمالی (به ویژه بیماری های منتقله از طریق پرئون ها^{۱۰}) از خون گاو و احتمال انتقال بیماری های ویروسی؛ مانند ایدز، هپاتیت B و هپاتیت C از طریق ترومبین مشتق شده از خون انسان استفاده از ترومبین نو ترکیب برای جلوگیری از واکنش های ایمنی نامطلوب پیشنهاد شده است. دانشمندان با تولید ایکارین نو ترکیب و واکنش اختصاصی آن با پروترومبین قادر به تولید ترومبین نو ترکیب هستند (۸).

ایکارین پروترومبین انسانی را از بین اسید آمینه های^{۱۱} Arg320-Ile321 شکافته و تولید مزوترومبین و سپس α -ترومبین، فرم بالغ و فعال ترومبین، می کند (۹).

ساختار گلیکوپروتئین ایکارین شامل یک منطقه اختصاصی به نام دمین کاتالیزوری متالوپروتئیناز با مناطق شلاته-

³ Mesothrombin

⁴ Dysprothrombinemia

⁵ Dabigatran

⁶ Warfarin

⁷ Deep vein thrombosis

⁸ Pulmonary embolism

⁹ α -thrombin

¹⁰ Prions

¹¹ Residues

¹² Human embryonic kidney 293 cells

¹³ *Ecarin metalloprotease*

¹⁴ Multiple Cloning Site

¹⁵ Eppendorf Multipipettor device

¹⁶ Electroporation

¹⁷ Roswell Park Memorial Institute Medium

¹⁸ Fetal bovine serum

میکروسکوپی سلول‌های ترانسفکت تکثیر شده نشانگر وجود پلاسمید مقاوم به آنتی‌بیوتیک نئومایسین در آن‌ها بود. پروتئین‌ها با استفاده از روش 19 TCA مطابق پروتکل مندرج در Sanchez, L. 2001 رسوب‌گیری شدند (۱۲). برای ارزیابی با روش SDS-PAGE، نمونه‌های کشت سلولی رسوب داده شد و بر روی ژل پلی‌اکریل آمید الکتروفورز گردید.

ارزیابی پروترومبین فعال شده توسط r-ecarin-met

برای تعیین فعالیت متالوپروتئیناز ایکارین نوترکیب 20 r-ecarin-met تولید شده، هضم پروترومبین با استفاده از این آنزیم انجام شد. $10 \mu\text{l}$ از r-ecarin-met با غلظت ۱ میکروگرم در میلی‌لیتر و $20 \mu\text{l}$ از پروترومبین نوترکیب با غلظت ۱ میکروگرم در میلی‌لیتر (تولید شده در آزمایشگاه مرکز تحقیقات سلولی و مولکولی شهید بهشتی) در بافر حاوی ۵۰ میلی‌مولار Tris-HCl با $\text{pH}=8$ ، ۱۰۰ میلی-مولار NaCl و ۰/۱ میلی‌گرم BSA^{21} مخلوط شد و در انکوباسیون ۳۷ درجه سانتی‌گراد به مدت ۱ ساعت قرار داده شد. سپس نمونه هضم شده توسط ژل SDS-PAGE^{22} مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

ارزیابی فعالیت r-ecarin-met با آزمایش زمان

پروترومبین

سنجش زمان پروترومبین 23 (PT) برای r-ecarin-met تولید شده انجام شد. ۵ میلی‌لیتر خون از یک فرد نرمال جمع‌آوری شد و سپس به یک لوله حاوی ضد انعقاد سترات سدیم ۳/۲٪ منتقل شد. نمونه خون با ۳۰۰۰ دور در دقیقه به مدت ۱۵ دقیقه سانتریفیوژ شد تا پلاسمای غنی از پلاکت 24 (PRP) مورد نیاز به‌دست آید. ۲۰ میکرولیتر از هر r-ecarin-met تولید شده در هر دو سیستم پروکاریوتی و یوکاریوتی (۰/۵ نانوگرم در میکرولیتر) در لوله‌های استریل جداگانه ریخته شد. ۱۰۰ میکرولیتر پلاسما به هر دو لوله اضافه شد. سپس در هر یک از لوله‌ها ۰/۱ میلی‌لیتر بافر PT (لیکوسفال بهار افشان،

ایران) و ۰/۱ میلی‌لیتر کلرید کلسیم (CaCl_2) ۰/۰۲۵ مولار، از قبل گرم شده در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد، اضافه شد. زمان مورد نیاز برای تشکیل لخته در هر لوله با استفاده از زمان‌سنج اندازه‌گیری شد و آزمایش با سه بار تکرار انجام گردید.

یافته‌ها

پلاسمید نوترکیب (pCDNA3.1 / *ecarin-met*) به رده سلولی HEK293 ترانسفکت شد و پروتئین بیان شده توسط ژل SDS-PAGE ارزیابی شد. فعالیت آنزیمی r-ecarin-met نشان داد که این پروتئین می‌تواند پروترومبین را به ترومبین تبدیل کند (شکل ۱). فعالیت آنزیمی با استفاده از تست آماری T-Test مستقل و با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۳ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. میانگین زمان لخته‌شدن خون با r-ecarin-met که در سیستم بیانی یوکاریوتی تولید شده بود، $27/6 \pm 2/51$ ثانیه (میانگین $\pm$ انحراف معیار) بود، در حالی که میانگین زمان لخته‌شدن خون با r-ecarin-met تولید شده در سیستم بیانی پروکاریوتی $1/97 \pm 20$ ثانیه (میانگین $\pm$ انحراف معیار) که در این گزارش ذکر نشده است)، در سطح حداقل اختلاف معنی‌دار پنج درصد ($P < 0/05$) به‌دست آمد (نمودار ۱).

بحث

ایکارین بدون نیاز به کوفاکتورها و فعال‌کننده‌های معمول، پروترومبین کربوکسیله و دکربوکسیله را به ترومبین تبدیل می‌کند. این خاصیت منجر به استفاده از آن به‌عنوان معرف آزمایشگاهی منحصر به فرد شده است (۵).

مطالعه‌های قبلی نشان داده است که ایکارین نوترکیب پروترومبین را سریع‌تر از نوع طبیعی به ترومبین تبدیل می‌کند و باعث لخته‌شدن خون می‌شود (۱۳، ۴، ۱۴). Jones و همکاران در سال ۲۰۱۲ موفق به تولید پروتئین کامل ایکارین در سیستم‌های بیانی یوکاریوتی و پروکاریوتی شدند. آن‌ها گزارش دادند که پروتئین تولید شده در سیستم بیانی CHO از لحاظ پایداری و حلالیت بهتر از نوع پروکاریوتی است (۴). که این موضوع ممکن بود

¹⁹ Trichloroacetic acid

²⁰ Recombinant ecarin metalloproteinase

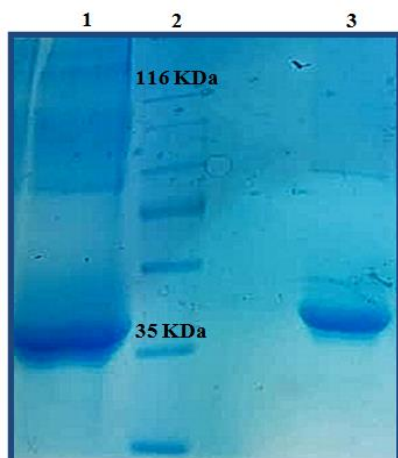
²¹ Bovine serum albumin

²² Sodium Dodecyl Sulphate-PolyAcrylamide Gel Electrophoresis

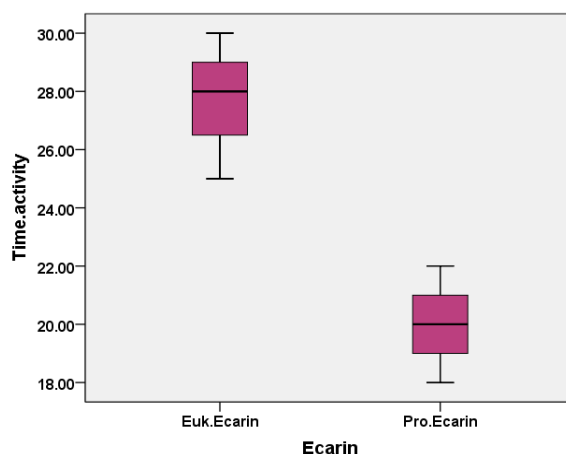
²³ Prothrombin time

²⁴ Platelet-Rich Plasma

به دلیل استفاده آن‌ها از پروتئین کامل با وزن مولکولی بالا در سیستم بیانی باکتریایی ایجاد شده باشد (۱۶، ۱۵).

شکل ۱- واکنش دمین متالوپروتئینازی ایکارین تولید شده در HEK293 با پروترومبین نتایج الکتروفورز روی ژل ۱۲٪ پلی اکریل آمید ستون ۱: محصول واکنش r-ecarin-met با پروترومبین با نسبت ۱۰:۲۰ (سایز باند مورد نظر ۳۵ کیلودالتونی است). ستون ۲: مارکر وزنی پروتئین ستون ۳: ترومبین تجاری (ترومبین تجاری است و امکان ایجاد اختلاف سایز با ۳۵ کیلودالتون مورد نظر را دارد).

نمودار ۱- مقایسه عملکرد ایکارین نو ترکیب تولید شده در دو سیستم پروکاریوتی و یوکاریوتی
Euk. Ecarin: r-ecarin-met تولید شده در سیستم یوکاریوتی
Pro. Ecarin: r-ecarin-met تولید شده در سیستم پروکاریوتی
Time activity: زمان شروع فعالیت ایکارین‌ها (مقادیر میانگین سه تکرار است)

تاکنون هیچ گزارشی مبنی بر تولید دمین متالوپروتئینازی ایکارین در هیچ یک از سیستم‌های بیانی وجود نداشته است.

یکی از مزایای استفاده از رده‌های سلولی انسان در بیوتکنولوژی و مهندسی ژنتیک مربوط به تغییرهای پس از

بر طبق گزارشی از Nishida و همکاران در سال ۱۹۹۵، دمین متالوپروتئینازی ایکارین دارای یک منطقه شلاته کننده فلز روی (-His-Glu-Xaa-Xaa-His-Xaa-)، که مشابه توالی محافظت شده در متالوپروتئینازهای شلاته کننده روی است. این منطقه حاوی آمینواسیدهای هیستیدین است که به عنوان مکان فعال در این آنزیم‌ها شناسایی شده است (۱۰).

پروترومبین به ترومبین پیشنهاد می‌گردد. البته مطالعه حاضر نتایج اولیه بررسی امکان تولید نوترکیب دمین متالوپروتئینازی ایکارین در سیستم بیانی یوکاریوتی است که برای بهینه‌سازی تولید آنزیم می‌توان از سایر موارد مؤثر مانند سیستم‌های بیانی و روش‌های تخلیص مختلف استفاده نمود.

سپاسگزاری

این مقاله برگرفته از پایان‌نامه دکترای نسرین محمدی دانشجوی دانشگاه آزاد اسلامی است. طرح تحقیقاتی مربوطه توسط مرکز تحقیقات بیولوژی سلولی و مولکولی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی طی گرنت شماره ۲۳۹۹۸ حمایت گردید. بدین طریق از تمامی افرادی که ما را در این پژوهش یاری نمودند تشکر و قدردانی می‌نمائیم.

ترجمه (PTMs^{۲۵}) مانند گلیکوزیلاسیون^{۲۶} است که در تنظیم نیمه‌عمر پروتئین‌ها و اثرهای آن بر پایداری و فعالیت بیولوژیکی آن‌ها، تشخیص لیگاند یا اتصال، ایمنی‌زایی و دیگر عملکردهای مهم دیگر نقش مهمی دارد. بنابراین رده‌های سلولی انسان پتانسیل فوق‌العاده‌ای برای تولید این پروتئین‌ها هستند و سیستم بیانی آن‌ها در مقایسه با سایر رده‌های سلولی پستانداران از مزیت بیش‌تری برخوردار است. در حال حاضر، امروزه بیوداروهای بیولوژیکی متعددی با استفاده از سلول‌های HEK-293 تولید می‌شود سرعت رشد بالا (ابزاری برای تولید داروهای بیولوژیکی)، تراکم بالای سلول در فلاسک‌ها، متابولیسم کارآمد و انعطاف‌پذیری و امکان دست‌کاری ژنتیکی، باعث شدند که این سیستم بیانی برای تولید ایکارین ترانکت در سیستم یوکاریوتی انتخاب گردد (۱۷).

همواره محققان به دنبال تولید یک تست تشخیصی با خاصیت بالا، بدون آلودگی و هزینه‌های کم هستند که باعث واکنش اختصاصی آنزیم در برابر سوبسترا شود. تولید مکان فعال یک آنزیم به صورت نوترکیب به جای پروتئین کامل، در سیستم‌های بیانی، مشکل کاهش اندازه پروتئین و تغییرهایی پس از ترجمه پروتئین مانند disulfidation را می‌کاهد (۱۸).

ما نه تنها دمین متالوپروتئیناز ایکارین را در سیستم بیانی یوکاریوتی تولید کردیم، بلکه این پروتئین به عنوان مکان فعال آنزیم، توانست پروترومبین را به طور اختصاصی فعال کند. اگرچه نتایج نشان داد که، از نظر تبدیل پروترومبین به ترومبین، فعالیت r-ecarin-met تولید شده در سیستم بیانی پروکاریوتی سریع‌تر از نوع یوکاریوتی است (نمودار ۱).

نتیجه‌گیری

با توجه به یافته‌های محققین در مورد عملکرد سریع‌تر ایکارین نوترکیب نسبت به ایکارین طبیعی و معرفی دمین متالوپروتئینازی ایکارین به عنوان مکان فعال این آنزیم در برش دادن اختصاصی پروترومبین و تبدیل آن به ترومبین در این بررسی برای اولین بار دمین متالوپروتئینازی ایکارین به عنوان یک جایگزین مناسب برای هر دو نوع ایکارین طبیعی و نوترکیب در روش‌های مبتنی بر تبدیل

²⁵ Post Translational Modifications

²⁶ Glycosylation

1. Kini R.M, C.Y Koh. Metalloproteases affecting blood coagulation, fibrinolysis and platelet aggregation from snake venoms: Definition and nomenclature of interaction sites. *Toxins* 2016; **8**(10): 284.
2. Kornalik F, Vorlova Z. Ecarin test in diagnosis of dicoumarol therapy, liver diseases and DIC. *Folia haemat. (Leipzig, Germany: 1928)*, 1988; **115**(4): 483.
3. Morita, T. and S. Iwanaga, Purification and properties of prothrombin activator from the venom of *Echis carinatus*. *J. Biochem.* 1978;**83**(2): 559-570.
4. Jonebring A., et al. Expression and characterization of recombinant ecarin. *Protein J.* 2012; **31**(5): 353-358.
5. Hutton R., D. Warrell. Action of snake venom components on the haemostatic system. *Blood Rev.* 1993; **7**(3): 176-189.
6. Franza Jr B., D. Aronson. Detection and measurement of low levels of prothrombin. Use of a procoagulant from *Echis carinatus* venom. *Thromb. Res.* 1976; **8**(3): 329-336.
7. Gosselin RC, Douxflis J. Ecarin based coagulation testing. *AJH.* 2020 Apr 19.
8. Olsen, D.R., et al. Ecarin prothrombin protease and methods. 2002; Google Patents.
9. Rhee, M.J., S. Morris, and D.P. Kosow, Role of meizothrombin and meizothrombin-(des F1) in the conversion of prothrombin to thrombin by the *Echis carinatus* venom coagulant. *Biochem.* 1982; (14) 21: 3437-3443.
10. Nishida S., et al. cDNA cloning and deduced amino acid sequence of prothrombin activator (ecarin) from Kenyan *Echis carinatus* venom. *Biochem.* 1995; **34**(5): 1771-1778.
11. Yamada D., Sekiya F., Morita T. Isolation and characterization of carinactivase, a novel prothrombin activator in *Echis carinatus* venom with a unique catalytic mechanism. *J. Biol. Chem.* 1996; 271(9): 5200-5207.
12. Sanchez L. TCA protein precipitation. *Protocols on line*, 2001.
13. Harrysson, A., Lövgren A. Method for production of recombinant human thrombin. 2012; Google Patents.
14. McClain S., Valasek M., Gruber A. Coordinated coexpression of thrombin. 2019; Google Patents.
15. Gupta SK, Shukla P. Advanced technologies for improved expression of recombinant proteins in bacteria: perspectives and applications. *Criti. Rev.Biotechnol.* 2016 Nov 1;**36**(6):1089-98.
16. Demain AL, Vaishnav P. Production of recombinant proteins by microbes and higher organisms. *Biotechnol. Adv.* 2009 May 1;**27**(3):297-306.
17. Hu, J., et al. Human embryonic kidney 293 cells: a vehicle for biopharmaceutical manufacturing, structural biology, and electrophysiology. *Cells Tissues Organs*, 2018. 205(1): 1-8
18. Sahdev, S., Khattar S.K., Saini K.S Production of active eukaryotic proteins through bacterial expression systems: a review of the existing biotechnology strategies. *Mol. Cell. Biochem.* 2008; **307**(1-2): 249-264.

